

Dr hab. Małgorzata Bieńkowska, prof. UWB

Zakład Socjologii Kultury

Wydział Socjologii

Uniwersytet w Białymstoku

Recenzja dorobku habilitacyjnego dr. Kamila Łuczaja

Recenzja została sporządzona na podstawie powołania do roli recenzentki w przewodzie habilitacyjnym dr. Kamila Łuczaja przez Komisję Uniwersytetu Łódzkiego do spraw nadawania stopniu naukowych w dyscyplinie nauki socjologiczne, posiedzenie w dniu 15 kwietnia 2024.

Dr Kamil Łuczaj jest znanym i rozpoznawalnym badaczem w środowisku socjologicznym, którego dorobek naukowy jest rozpoznawalny i cytowany. Miałam przyjemność poznać dr Kamila Łuczaja, na licznych konferencjach naukowych, na których prezentował on swoje badania.

Dr Kamil Łuczaj przedłożył do procedury habilitacyjnej cykl artykułów, „**Kariery akademickie a status mniejszościowy. Analiza biografii migracyjnych i trajektorii klasowych**”, składa się on z 13 powiązanych tematycznie i metodologicznie pozycji, z czego 8 prac to artykuły autorskie, a 5 współautorskie (z określonym udziałem Habilitanta). Artykuły te zostały opublikowane w znanych i rozpoznawalnych pismach naukowych, które znajdują się w wykazie czasopism MEiN.

1. Łuczaj, K. (2019). Foreign-Born Scholars in Central Europe: a Planned Strategy or a “Dart Throw”? **Journal of Higher Education Policy and Management** 42: 602-616,
2. Łuczaj, K. (2020). Conceptualising the academic periphery: the case of Eastern European academic systems. **Globalisation, Societies and Education** 18: 511-527.
3. Łuczaj, K., Hoły-Łuczaj, M. (2020). How Academics outside Global Research Centers Challenge Limitations in Access to Scholarly Literature. **Portal. Libraries and the**

Academy 20: 715-731.

4. Kurek-Ochmańska, O., Łuczaj, K. (2021). Are you crazy? Why are you going to Poland?' Migration of Western Scholars to Academic Peripheries. **Geoforum** 119: 102-110.

5. Łuczaj, K., Kurek-Ochmańska, O. (2021). Institutional motivations for hiring international academics in Poland. **International Journal of Educational Management** 35: 1347-1360.

6. Łuczaj, K. (2021). Doznawanie klasy w perspektywie mikrosocjologicznej. Przypadek pracowników naukowych. **Przegląd Socjologii Jakościowej** 17: 6-25.

7. Łuczaj, K. (2022). Overworked and Underpaid: Why Foreign-Born Academics in Central Europe Cannot Focus on Innovative Research and Quality Teaching. **Higher Education Policy** 35: 42-62.

8. Łuczaj, K., Leonowicz-Bukała, I., Kurek-Ochmańska (2022). Creative class in the borderlands? The case of commuting scholars in Poland. **Creativity Studies** 15: 246–262.

9. Łuczaj, K., Leonowicz-Bukała, I., Kurek-Ochmańska (2022). English as a lingua franca? The limits of everyday English-language communication in Polish academia. **English for Specific Purposes** 66, pp. 3-16.

10. Łuczaj, K. (2023). Academic Migration to Poland: Policies and Paradoxes. **Science, Technology and Society**, 28(1), 88-107.

11. Łuczaj, K. (2023). Social class as a blessing in disguise? Beyond the deficit model in working-class and higher education studies. **Equality, Diversity and Inclusion** 42: 193-209.

12. Łuczaj, K. (2023). The Less Miraculous. Conceptualising social mobility in post-communist academia. **Pedagogy, Culture & Society**. DOI: 10.1080/14681366.2023.2244962

13. Łuczaj, K. (2023). Upwardly Mobile Biographies. An analysis of turning points in the careers of working-class faculty. **Advances in Life Course Research** 56: 1-11.

Przedstawiony do recenzji cykl tekstów został opublikowany w latach 2019-2023 w uznanych pismach naukowych ("Journal of Higher Education Policy and Management", "Globalisation, Societies and Education", "Przegląd Socjologii Jakościowej", "English for Specifics Purposes",

„Geoforum”). Jak pisze w autoreferacie Habilitant: „Całość cyklu spaja pytanie dotyczące relacji pomiędzy ścieżką kariery akademickiej w Polsce a statusem mniejszościowym. Ten ostatni definiuję w duchu „pierwszej” szkoły chicagowskiej”. (s. 3)

Odniosę się do przedstawionych tekstów w kolejności:

Kamil Luczaj (2020) **Foreign-born scholars in Central Europe: a planned strategy or a ‘dart throw’**

Artykuł oparty jest na analizie danych z 100 biograficznych wywiadów zrealizowanych w Polsce i na Słowacji z zagranicznymi badaczami i badaczkami, którzy zdecydowali się na karierę w Europie Środkowej, czyli na „półperyferiach globalnej produkcji wiedzy” To, co ukazuje Autor publikacji to odmienną ścieżkę kariery naukowców, inną niż to, co określa „liniowym” przebiegiem kariery naukowej. W artykule dr Łuczaj odnosi się do koncepcji teoretycznych i w ich kontekście wyróżnia w swoim badaniu trzy kategorie naukowych migrantów: wysokowykwalifikowanych ekspatów, kierujących się uczuciami do partnerek/ partnerów i trzecia kategoria – osoby, przedstawiciele nauk ścisłych, podążający za ważnymi dla nich instytucjami, które były uznane przez ich macierzyste uczelnie.

Drugi tekst: Kamil Luczaj (2020) **Conceptualising the academic periphery: the case of Eastern European academic systems.**

Tekst oparty na analizie tego samego zbioru danych jakościowych skoncentrowany jest na ukazaniu tego, jak badane osoby definiują peryferyjność Polski i Słowacji w świecie produkcji wiedzy. W tekście Autor korzysta z teorii systemów światowych Immanuela Wallersteina stworzonej w latach 70. XX wieku. Ukazuje on jej mankamenty ale równocześnie zaznacza, że jest to teoria, która po dzień dzisiejszy pozwala dobrze analizować świat szkolnictwa wyższego (s.512). Podejście to zostaje połączone z teorią Raewyn Connell - koncepcją teorii południowej, dzieli ona wszystkie kraje na dwie główne kategorie: biedne, południowe kraje. Jest to ciekawe i twórcze połączenie teoretyczne, pozwalające na kreatywne interpretacje zgromadzonych danych z wywiadów biograficznych. Niemniej jednak chciałabym zwrócić uwagę na prace podejmujące analogiczne kwestie produkcji wiedzy i globalnego południa, prace powstałe w

nurcie krytycznym – dorobek Bonaventury de Saousa Santosa oraz prace Jakuba Barszczewskiego (np. „Myśleć inaczej, ucząc się od globalnego Południa” i inne)

Trzeci tekst **How Academics outside Global Research Centers Challenge Limitations in Access to Scholarly Literature**

Kamil Łuczaj and Magdalena Holy-Łuczaj współautorski oparty na analizie tego samego materiału badawczego. Autorzy odnosząc się do przywołanej we wcześniejszym tekście koncepcji globalnych centrów i peryferii wytwarzania wiedzy opisują miejsce, w którym znajduje się obecnie polski system szkolnictwa wyższego, w kontekście zarobków naukowców, dostępności ekonomicznej do światowego obiegu nauki (konferencji, baz czasopism itd.). Tekst ukazuje strategie radzenia sobie stosowane przez naukowców zagranicznych zatrudnionych na peryferiach z „akademickim kapitalizmem” i „akademickim imperializmem”. To co jest według mnie pewnym mankamentem przedstawionego tekstu to właściwie brak rzetelnej diagnozy stanu polskiej nauki (dostęp do baz, wyjazdy konferencyjne, środki na tłumaczenia itd...). Autorzy w zasadzie opisują stan rzeczy opierając się na ogólnych powszechnych sądach tworząc duże uproszczenia. Nie bronię istniejącego systemu niemniej jednak dostrzegam działanie m. in. różnych projektów, programów adresowanych do uczelni na umiędzynarodowienie badań. W dalszej części tekstu Autorzy opisują zjawisko określane jako „cyfrowy socjalizm” – różnego typu kolektywne praktyki pomagania sobie w środowisku naukowym w dostępie do światowych baz czasopism. Zauważają nierówność w działaniu open access ale tylko częściowo – wątek, który został w tekście niedostrzeżony to to, że polskie czasopisma są zobligowane do nieodpłatnego udostępniania tekstów w sieci a zagraniczne za publikację w wolnym dostępie liczą sobie znacznych nakładów finansowych od autorów i autorek.

Wyłonione w analizie strategie odnoszą się także do kwestii etycznych – korzystanie z alternatywnych źródeł jest naruszeniem praw autorskich – w tym kontekście istotnym wydaje mi się byłoby odniesienie się do istniejących kodeksów etycznych w poszczególnych dziedzinach reprezentowanych przez rozmówców, z którymi realizowano omawiane badania. To, że sprawy etyczne były dla rozmówców istotne widać w ich strategiach „obchodzenia systemu” i tłumaczenia tego na potrzeby badania.

Czwarty tekst: współautorski, **Are you crazy? Why are you going to Poland? Migration of Western. Scholars to Academic Peripheries** podejmuje kwestię tego, co kieruje zagranicznymi badaczami podejmującymi pracę w Polsce. Tekst ma charakter empiryczny, bazuje na wywiadach biograficznych z badaczami zatrudnionymi w Polsce. Dane empiryczne analizowane są w oparciu o koncepcję Johna Lavelle. Autorzy odnoszą się do barier strukturalnych w krajach postkomunistycznych i odnoszą je do barier w karierze akademickiej w krajach Zachodnich.

Piąty tekst wieloautorski - **Institutional motivations for hiring international academics in Poland** - tekst bazuje na wywiadach z przedstawicielami polskich uczelni, zatrudniającymi zagranicznych badaczy. Tym razem wątkiem przewodnim jest odkrycie podstawowych motywacji administratorów (zwanymi również "menedżerami") do zatrudniania pracowników urodzonych za granicą w systemie akademickim, który jest stosunkowo jednorodny etnicznie i w którym znajomość języka polskiego jest nadal silnym atutem. Tekst analizuje wartość internacjonalizacji szkolnictwa wyższego na peryferiach.

Autorzy wskazują cztery podstawowe motywacje wyrażone bezpośrednio przez menedżerów to (1) pragnienie różnorodności kulturowej, (2) chęć "zachodniej" akademii, (3) potrzeba osiągnięć akademickich i (4) niedobory kadrowe. W dyskusji Autorzy pokazują jednak, że dyskursywny porządek tych instytucjonalnych motywacji do zatrudniania międzynarodowych wykładowców jest niezgodny z motywacjami międzynarodowych wykładowców do poszukiwania pracy w Polsce i danymi statystycznymi dotyczącymi ich koncentracji w różnych ośrodkach akademickich.

Szósty tekst autorski - **Doznawanie klasy w perspektywie mikrosocjologicznej. Przypadek pracowników naukowych** (publikacja polskojęzyczna w polskim piśmie) jest inny niż poprzednie, tekst nie odnosi się do analizy danych empirycznych ale łączy się z pozostałymi tekstami poprzez odniesienie do doświadczeń naukowców. Tekst stanowi przegląd stanowisk odnoszących się do awansów klasowych i doświadczeń naukowców w tym zakresie. Wątkiem wokół którego Autor porównuje ze sobą omawiane w pracy pojęcia jest awans społeczny naukowców i pojawiający się rodzaj emocjonalnego dyskomfortu z tym związany. Autor podąża

za kategoria klasizmu w ujęciu mikrostrukturalnym, ukazuje pojęcia takie jak klasa, wstyd klasowy, syndrom oszusta, piętno klasowe, , opodatkowanie klasowe, nerwica klasowa.

Siódmy tekst, autorski, **Overworked and Underpaid: Why Foreign- Born Academics in Central Europe Cannot Focus on Innovative Research and Quality Teaching** - to powrót do danych z badania jakościowego w Polsce i Słowacji realizowanego wśród zagranicznych pracowników naukowych. Koncentruje się na sytuacji polskiego i słowackiego środowiska akademickiego ukazanego z perspektywy cudzoziemców zatrudnionych w tych krajach i ich sposobów radzenia sobie z niskimi zarobkami. Jest to jednak znacznie głębsza analiza, ukazująca niedostosowanie systemu akademickiego do umiędzynarodowienia, a także obnażająca społeczne koszty jakie ponoszą zagraniczni naukowcy chcący się utrzymać w czasie zatrudniania w Polsce, czy na Słowacji.

Ósmy tekst – trojga autorów - **Creative Class in the Borderlands? The Case of Commuting Scholars in Poland** bazuje na dominujących w omawianym cyklu badaniach. Autorzy omawiają koncepcje transferu kreatywności i klasy kreatywnej na 16 wywiadach z dojeżdżającymi pracownikami. Analiza zebranego materiału pozwala Autorom krytycznie odnieść się do kluczowej kategorii transferu kreatywności, ukazują oni przeszkody mentalne, kulturowe. Tworzą w zakończeniu rekomendacje dla polskiego systemu szkolnictwa wyższego, które mogą przyczynić się do urealnienia umiędzynarodowienia polskiej nauki.

Dziewiąty tekst trojga autorów: **English as a lingua franca? The limits of everyday English-language communication in Polish academia**

Kamil Łuczaj, Iwona Leonowicz-Bukala, Olga Kurek-Ochmanska to tekst również mający charakter empiryczny, ukazujący poprzez analizę wywiadów z zagranicznymi pracownikami naukowymi problemy polskiego środowiska naukowego. Po wnikliwej analizie doświadczeń cudzoziemców w kontekście komunikacji Autorzy wysuwają pewne zalecenia mające sprzyjać rozwijaniu kompetencji językowych polskich naukowców.

Dziesiąty tekst – **Academic Migration to Poland: Policies and Paradoxes**

autorski dr. Kamila Łuczaja łączy w sobie badania z zagranicznymi naukowcami pracującymi w Polsce oraz z osobami kierującymi jednostkami, w których byli/ są oni zatrudnieni. To bardzo

dojrzała, pogłębiona analiza polityki umiędzynarodowienia w obrębie sektora nauki. Autor odnosi się tu zarówno do światowych praktyk w tym zakresie, jak i zmian legislacyjnych w Polsce. Ukazuje w swojej analizie paradoksy polskiego systemu umiędzynarodawiania badań. Swoje rozważania umieszcza w koncepcji drenażu mózgu, łącząc ją ze studiami postkolonialnymi, koncepcjami globalnej północy i mobilności naukowców.

Jedenasty tekst, autorski - **“Social class as a blessing in disguise? Beyond the deficit model in working-class and higher education studies”** to tekst empiryczny, oparty na 25 wywiadach narracyjnych z naukowcami wywodzącymi się z klasy robotniczej. Tekst ten łączy się z wcześniejszym, teoretycznym tekstem dotyczącym kwestii klasowych. Omawiając dane z wywiadów Autor ukazuje nie tylko samo doświadczenie awansu klasowego, mobilności pionowej ale także / ponownie/ obnaża słabości polskiego systemu szkolnictwa wyższego.

Dwunasty tekst: Kamil Łuczaj (2023): **The Less Miraculous. Conceptualising social mobility in post-communist academia**, Tekst ten, podobnie jak poprzedni oparty jest na badaniach z polskimi akademikami, profesorami (24 wywiady narracyjne) i podobnie analizuje kwestie mobilności akademickiej, awansu społecznego za pomocą koncepcji Pierre Bourdieu. Przeniesienie koncepcji z kraju kapitalistycznego na analizę karier „miracles” w kraju postkomunistycznym jest oczywiście obarczone pewnymi ograniczeniami, co Autor zauważa i rozwija w swoim tekście. Habilitant porównuje tu ścieżki kariery i systemy akademickie Francji, Stanów Zjednoczonych, by w tym kontekście ukazać pewną specyfikę wyłaniającą się z jego badań.

Tekst ostatni – 13 **“Upwardly mobile biographies. An analysis of turning points in the careers of working-class faculty”** to tekst kontynuujący wątek polskich akademików, ich karier. Tekst ma charakter empiryczny, wymieniane wcześniej badania narracyjne z profesorami zostały poszerzone o wywiady pogłębione z członkami ich rodzin, a także o wywiady narracyjne z naukowcami wywodzącymi się z innych klas społecznych. Autor kontynuuje tu analizy opierające się na pracach Bourdieu, łączy je z teorią łańcuchów rytuałów interakcyjnych Rolanda Collinsa.

Przedstawiony cykl artykułów zawiera siedem tekstów autorskich Habilitanta i sześć współautorskich. Cykl łączy się ze sobą kilkoma nićmi – mobilnością akademicką, karierami akademickimi, umiędzynarodowieniem, awansami społecznymi – jednak to, co teksty te łączy

w kluczowy sposób to wyłaniająca się z przedstawionych artykułów analiza stanu polskiej nauki, systemu szkolnictwa wyższego i polityk umiędzynarodowienia, które są w nim praktykowane. Teksty odwołują się do trzech badań jakościowych wzajemnie się uzupełniających – wywiadów z zagranicznymi naukowcami pracującymi w Polsce lub na Słowacji, wywiadów z dziekanami, kadrami zarządzającą wydziałami/ instytutami zatrudniającymi obcokrajowców oraz wywiadami z polskimi akademikami. Jeden z pośród 13 tekstów jest inny – wynika to z faktu, że tekst ten jest przeglądem kluczowych pojęć, które później zostają zastosowane w kilku dalszych tekstach.

Efektom badań dr. Łuczaja i osób z nim współpracujących jest obraz szkolnictwa wyższego w Polsce. Spojrzenie na polskie pole akademickie z perspektywy badanych cudzoziemców obnaża obszary krytyczne w rodzimym systemie akademickim.

Poczynając od niskich pensji, niedofinansowanie badań, po bariery administracyjne, wysokie obciążenie dydaktyczne, brak dostępu do międzynarodowych baz itd... Dr Kamil Łuczaj określa to subtelnie mianem „rozczarowujących warunków pracy”. Ten krytyczny ogląd rzeczywistości jest bardzo interesujący dla nas, jako osadzonych w tym systemie. Zamysł ukazanie stanu polskiego systemu poprzez doświadczenia obcokrajowców przypomina badania z lat 90-tych Janusza Muchy nad kulturą polską jako dominującą, gdzie kulturę tę opisują przedstawiciele mniejszości społecznych.

Przedstawione badania pozwoliły ukuć definicję „postsocjalistycznych peryferiów akademickich” (tekst w „Globalisation, Societas and Education”) i ukazać specyfikę doświadczenia na polu akademickim naukowców z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – uważam, że jest to niezwykle ważny aspekt, który należy akcentować szczególnie w dobie dyskusji o kolejnych reformach polskiego systemu szkolnictwa wyższego i ewaluacji nauki. Zastosowana w analizach perspektywa postkolonialna daje krytyczny wgląd w rzeczywistość i pozwala dostrzec złożoność podejmowanych problemów.

Prezentowane w artykułach badania poza tym, że ukazują niezwykłą erudycję naukową, sprawność i dojrzałość badawczą, talent hermeneutyczny Habilitanta mają także walor praktyczny – stanowią diagnozę polskiego systemu nauki i stosowanych w nim szerokorozumianych polityk, w tym sensie mają olbrzymi potencjał użytkowy.

Dojrzałość badawcza i talent hermeneutyczny – istotny w przypadku badań jakościowych widoczne są gdy koncentrujemy się w na analizie metodologii zastosowanych w artykułach, a także sposobie ujmowania poszczególnych wątków poruszanych w omawianych pracach. Widać tu świetne rozeznanie we współczesnej literaturze przedmiotu, widać także poszukiwania badawcze wychodzące znacząco poza utarte ścieżki interpretacyjne. Prezentowany cykl artykułów pozwala odbiorcom poruszać się po wielu ścieżkach i wątkach ukazujących pole akademickie.

Pozostała działalność naukowa Habilitanta

Dr Kamil Łuczaj od początku swojej kariery naukowej jest osobą bardzo aktywną zarówno w zakresie publikacyjnym, jak i aplikowania o środki zewnętrzne na realizację badań. Jak widać z przedstawionych materiałów już w czasie studiów opublikował kilka tekstów w czasopismach naukowych. Po uzyskaniu magisterium jest niezwykle aktywny, świadczą o tym publikacje, udziały w pracach badawczych innych naukowców.

Niewątpliwie praca we współpracy z innymi osobami przekłada się na bogaty dorobek publikacyjny ale świadczy także o umiejętności pracy z innymi osobami, co w środowisku naukowym nie jest zbyt częstą kompetencją.

O bogatym dorobku naukowym świadczą:

Trzy monografie autorskie

1. Łuczaj, K. (2023) *The Biographical Experience of Entering the Academic Profession. Popular-Class Lecturers at the Post-Socialist University*. Łódź: **Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego**.

2. Łuczaj, K. (2013) *Świat z drugiej strony ekranu. Studium recepcji treści kultury popularnej przez kobiety wiejskie*. Kraków: **Libron**

3. Łuczaj, K. (2016) *Współczesna polska reklama prasowa: co mówią reklamy, ich twórcy odbiorcy*. Kraków: **Nomos**

Dwie monografie wieloautorskie:

1. Łuczaj, K., Bielska B., Kurek-Ochmańska O., Mucha J. (2020) Osiadłe ptaki. Urodzeni za granicą pracownicy polskich instytucji akademickich. Kraków: **Wydawnictwa AGH**,

2. Mucha, J., Łuczaj, K. (2018) Polska w świecie krążących umysłów. Zagraniczni pracownicy naukowo-dydaktyczni na uczelniach krakowskich. Warszawa: **Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego**,

Dziewięć rozdziałów w monografiach naukowych (w tym wydawanych w takich wydawnictwach jak Routledge i Springer Geography).

Wykaz artykułów opublikowanych w czasopiśmie naukowych to 28 tekstów opublikowanych przed doktoratem oraz 42 opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora w uznanych czasopiśmie naukowych (w tym ponad 30 w zagranicznych piśmie w j. angielskim).

Warto tu podkreślić, że teksty były publikowane w uznanych naukowych czasopiśmie i dorobek naukowy dr Łuczaja jest indeksowany w bazach Scopus, Web Of Science, widać także, że prace Habilitanta są często cytowane.

Dr Kamil Łuczaj brał także udział w licznych konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych (m. in. organizowanych przez ISA, ESA, PTS czy KBnM).

Dr Kamil Łuczaj jest także członkiem uznanych towarzystw naukowych: ISA, ESA, KBnM, PTS.

Habilitant ma również bogate doświadczenie w aplikowaniu o środki zewnętrzne (grant Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, Open Research Laboratory Associateship, grant Sonata, NCN, grant DIALOG MNiSW, grant Preludium – jako kierownik projektu).

Oraz udział w sześciu grantach innych badaczy.

Dr Łuczaj odbył także kilka staży naukowych: Staż badawczy na Uniwersytecie Cambridge, Staż badawczy w Instytucie Socjologii Słowackiej Akademii Nauk - po uzyskaniu stopnia. Przed uzyskaniem doktoratu Staż badawczy na University of New Mexico.

Jako młody badacz dr Łuczaj jest także członkiem dwóch redakcji czasopism naukowych: *Studia Migracyjne - Przegląd Polonijny* (Sekretarz Redakcji/Assistant Editor), *International Journal of Contemporary Management*.

Osiągnięcia dydaktyczna

Habilitant wskazuje, że jego doświadczenie dydaktyczne rozpoczęło się praktycznie od stażu dydaktycznego w AGH w 2011 roku. W trakcie stażu, a także na studiach doktoranckich zdobywał pierwsze szlify dydaktyczne prowadząc szereg przedmiotów wymagających dobrego przygotowania do prowadzącego, co niewątpliwie owocowało w Jego pracy dydaktycznej w uczelniach, z którymi był on związany. Dr Kamil Łuczaj wspomina także o podnoszeniu swoich kwalifikacji w tym zakresie poprzez udział w szkoleniach. Dr Łuczaj był także promotorem prac dyplomowych, opiekunem koła naukowego, konsultantem projektu doktorskiego.

Osiągnięcia organizatorskie i popularyzacyjne

Poza wysoką aktywnością naukową dr Kamil Łuczaj jest członkiem branżowych stowarzyszeń socjologicznych: ISA, ESA i PTS. Pełnił także funkcję kierownika Zespołu ds. Badań w jednej z uczelni, w których pracował, jest także członkiem redakcji dwóch uznanych czasopism naukowych.

Osiągnięcia popularyzatorskie wiążą się głównie z działaniami promującymi wyniki badań własnych, a także z udziałem w dyskusjach z autorami książek w czasie spotkań autorskich.

Dorobek organizacyjny i popularyzatorski jest skromny ale równocześnie ukierunkowany, związany z zainteresowaniami badawczymi Habilitanta.

Wnioski końcowe

1. Przedstawiony cykl publikacji „Kariery akademickie a status mniejszościowy. Analiza biografii migracyjnych i trajektorii klasowych” stanowi spójny, oryginalny dorobek naukowy, który oceniam pozytywnie.
2. Dorobek naukowy Habilitanta po uzyskaniu doktoratu również oceniam pozytywnie – świadczy on o dużej dojrzałości naukowej dr Kamila Łuczaja, zarówno pod kątem publikacyjnym, jak i w zakresie umiędzynarodowienia jego pracy naukowej i badawczej.
3. Można śmiało powiedzieć, że jest to osoba wybitna, spełniająca wszystkie wymagania habilitacyjne znacząco przekraczając uznane w środowisku naukowym wymagania. Jego praca naukowa świadczy o dużej samodzielności badawczej.

Podsumowując stwierdzam, że zostały spełnione wszystkie wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego zgodnie z art. 219 ust. 1, pkt. 2 Ustawy z 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. Poz 1668 wraz z późniejszymi zmianami). W związku z tym składam niniejszą pozytywną recenzję Komisji Habilitacyjnej popierając wniosek o nadanie dr Kamilowi Łuczajowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki socjologiczne.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'K. Łuczaj', written in a cursive style.